

УДК 373.2.015.31:688.72/.73

**CLASSIFICATION OF MODERN ART AND GAME MATERIAL IN THE
CONTEXT OF FORMATION OF CREATIVITY OF A PRESCHOOL CHILD
КЛАСИФІКАЦІЯ СУЧАСНОГО МИСТЕЦЬКО-ІГРОВОГО МАТЕРІАЛУ У
КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ****Zimakova L. V. / Зімакова Л. В.***s.p.s., as.prof. / к.п.н., доц.*ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8066-5181>**Kramarenko V. O. / Крамаренко В. О.***post-graduate student / аспірант*ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1880-347X>*Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University, Poltava, Ostrograska, 2, 36000 /**Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка,**Полтава, Остроградського, 2, 36000*

Анотація. У статті порушено проблему необхідності систематизації сучасного мистецько-ігрового матеріалу, який виготовляється для дітей з метою креативного розвитку дошкільників. Схарактеризовано дефініцію «мистецько-ігровий матеріал» (МІМ), який аргументовано відокремлено від сталого поняття «іграшка», та подано його класифікацію. Узагальнено наукові підходи до дитячої іграшки, починаючи з перших педагогічних класифікацій. Висвітлено нові категорії дитячої іграшки, спільні риси та різноманітність класифікаційних підходів. У публікації наведено велику кількість трактувань функціональних особливостей дитячої іграшки, її вікової та розвивальної місії, акцентовано на відмінності дитячих іграшок та сучасного мистецько-ігрового матеріалу.

Ключові слова: дитяча іграшка, гра, ігрове приладдя, сучасний мистецько-ігровий матеріал (МІМ), класифікація, дитина дошкільного віку, креативність, компетенції.

Вступ.

На сьогодні педагогічна наука проходить процес активного розвитку, розширює сфери досліджень, концентрується на сучасних педагогічних розробках та розвиває їх. Однією з цікавих та перспективних тем педагогічної науки є формування креативності особистості, починаючи з дошкільного дитинства. Наукове товариство та педагоги активно займаються пошуком ефективних освітніх засобів формування цієї важливої базової компетентності, яку розглядають як особистісну якість, загальну здібність дитини до творчої діяльності у різних життєвих ситуаціях, у готовності до нестандартних, оригінальних рішень тощо (В. Бусел, В. Кремень, Н. Гавриш).

У зв'язку з цим найважливішими засобами формування креативності є, на нашу думку, дитячі іграшки та ігровий матеріал, що активно примножують тематику психосоціального (повноцінного) розвитку, візуалізують (виявляють) психоемоційний стан та особистісні риси характеру дитини, вікову та гендерну зацікавленість, діагностують та формують креативність дитини дошкільного віку. Завдяки розвитку виробництва, потужній маркетинговій складовій та можливостям інформування у сучасному цифровому світі ми маємо колосально великий обсяг світового іграшкового фонду, який потребує переосмислення, обґрунтування, опису, класифікації, педагогізації у площині креативного розвитку дошкільника.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Головним компонентом, «матеріальною основою» (А. Макаренко), «життєвим нервом» гри (Ю. Аркін) є іграшка – річ, призначена дітям для гри. Як і гра, іграшка є важливим фактором психічного розвитку дитини, що забезпечує поступове здійснення нею усіх необхідних для сучасної людини видів діяльності на більш високому рівні. Одна з перших спроб систематизації дитячих ігор належить Фрідріху Фребелю. На початку минулого сторіччя з'являється класифікація дитячої іграшки українського науковця, послідовника К. Ушинського – Тимофія Лубенця (1909 р.), що складалась з чотирьох категорій: 1. Така, що спонукає до наслідування. 2. Побутова іграшка. 3. Іграшка, спрямована на фізичний розвиток. 4. Наукова іграшка. З часом класифікаційні підходи до дитячої іграшки змінювались у бік розширення та більш глибокого осмислення її функціоналу науковцями та педагогами: Н. Бартрамом (1912 р.), М. Бернштейном (1929 р.), Є. Фльориною (1935 р.), А. Макаренко (1972 р.), О. Косаковською (1980 р.), С. Новосьоловою (1987 р.), М. Бениаминою (1991 р.), Т. Поніманською (2006 р.) та багатьма іншими. [10]

На сьогодні у світі існує достатня кількість класифікацій дитячих іграшок. Їх класифікують за матеріалом, з якого виготовлена іграшка (природні матеріали, промислові матеріали, комбіновані матеріали), за педагогічним, віковим та виховним призначеннями. Розглянемо найбільш розповсюджені класифікації.

Радянський науковець Є. Фльоріна запропонувала класифікацію дитячої іграшки за психічними та фізичними напрямками розвитку дитини і структурувала їх за такими розвиваючими компонентами: моторно-спортивні та тренувальні, іграшка сюжетна та іграшка-образ, творчо-трудова іграшка (складені з часткових елементів, що допомагають дитині створити образ і залучати до гри), технічні іграшки (сюжетні та ті, що демонструють дію фізичних законів та процесів; передбачають дитяче конструювання і технічне винахідництво); настільні ігри. За Фльоріною, [13] особливість технічних іграшок полягає у тому, що перед початком гри дитині треба звести споруду, а потім навколо неї вигадати сюжет. Також у класифікації присутні нові категорії: музичні, театральні іграшки (набори персонажів, прикрас тощо) та веселі іграшки (народні іграшки, рухомі іграшки та ті, що видають звуки) [10].

Науковець, психолог, автор багатьох публікацій із дитячої психології В. Мухіна, визнаючи розважальну функцію іграшок, вважає, що їх велику кількість необхідно поділити на іграшки, що впливають на пізнавальний розвиток дитини, та ті, що формують моральну сферу особистості дитини [5].

На сучасному етапі на думку американського психолога Г. Лендрета (*Lahdreth G*), іграшки для дітей виконують психотерапевтичну функцію, зокрема великої популярності у роботі з дітьми набула лялькотерапія. Іграшки та матеріали для ігрової терапії Г. Лендрет пропонує поділити на три групи: іграшки з реального життя (лялькове сімейство, будиночки, маріонетки та

неіснуючі персонажі – Гамбі – лялька з нерозмальованим обличчям); іграшки та матеріали, що допомагають вивільненню агресії (пістолети, рушниці; глина); іграшки та матеріали для творчого самовираження та емоційного розвитку (пісок і вода; палітра і фарби; кубики тощо) [4].

Загальновідома істина, що іграшка незмінний супутник з перших днів життя людини. Дорослі навмисно створюють її з виховною метою, для підготовки малюка до вступу в суспільні відносини. Для дитини іграшка є найважливішим засобом її психічного розвитку. Впродовж дошкільного періоду життя дитині необхідні образні іграшки, але у різні вікові періоди вони виконують неоднакові функції у її психічному розвитку: у немовляти викликають приємні відчуття і позитивні емоції; у ранньому та дошкільному віці іграшка – стимулюючий фактор для різноманітних видів ігор: сюжетно-рольових, будівельних, дидактичних ігор, режисерських та ігор-драматизацій. На формування самостійних ігор дітей продуктивно впливають сюжетно-образні іграшки, серед яких відокремлюють: реалістичні – ляльки з яскраво вираженими характерами, умовні – ляльки з узагальненими рисами (неваліяка), символічні (предмети – замітники) [11].

Науковці Р. Павелків, О. Цигипало класифікували ігрове приладдя для дітей за наступними видами: образні іграшки, іграшки-знаряддя, технічні іграшки, театралізовані, спортивно-моторні, іграшки-саморобки, іграшки-забави [9], що загалом відповідає попереднім науковим класифікаціям, але на нашу думку, функціональні можливості дитячої іграшки у наданій структурі, за своєю суттю, дещо обмежують їх педагогічне спрямування, що в сучасні часи вимагає ґрунтовного перегляду та корегування.

Мета статті полягає у розкритті сутності нововведеного поняття «мистецько-ігровий матеріал», його класифікації та виявленні впливу на формування креативності дітей дошкільного віку.

Завдання: зважаючи на стрімкий ріст виробництва та маркетингового впливу сучасного ринку ігор, проаналізувати відомі класифікації дитячої іграшки; обґрунтувати дефініцію «мистецько-ігровий матеріал»; сублімувати та запропонувати класифікацію сучасного МІМ з урахуванням його функціональних особливостей та потенціалу креативного розвитку дітей дошкільного віку.

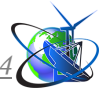
Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Іграшка – особливий психологічний засіб, в якому опереджені завдання психічного та особистісного розвитку в кожний віковий період дитини. Основна вимога до іграшки – максимально сприяти розгортанню всіх типів діяльності, в яких найбільш ефективно відбувається формування та розвиток нових компетенцій кожного вікового періоду, тобто відбувається реалізація вікових завдань розвитку [12]. Також нам важлива думка Дж. Локка про винахідницький характер іграшок, призначення яких полягає у виявленні і розвитку творчих здібностей дітей. Динамічна, максимально дійова іграшка повинна спонукати до відтворення всіх відомих дошкільнику дій та відносин, що дає можливість усвідомити свій образ «Я» задля вирішення інтерперсональних ситуацій.

Сучасні класифікації іграшок та ігрового матеріалу обумовлені педагогічними або функціональними напрямками та мають поділ на декілька груп. В Україні діє Примірний перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання для ЗДО [14]. Перелік укомплектовано відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти України. У ньому зrealізовано діяльнісний підхід, враховано зміни в соціальному замовленні до якості дошкільної освіти та уміщено інноваційні розробки для повноцінного розвитку дітей раннього та передшкільного віку. Для ігрової діяльності у ЗДО передбачено орієнтовні види та кількість іграшок, атрибутів та ігрового обладнання відповідно до віку, а саме: ляльки, предмети лялькового вжитку, побутова техніка та засоби зв'язку, фігурки, транспорт, техніка, інструменти, ігрові споруди; настільні ігри; іграшки для ігор з піском, водою, снігом, вітром; м'яконабивні іграшки; народні іграшки, механічні/інерційні іграшки, цифрові, з елементами живлення; сенсорні іграшки та ігрове обладнання; музичні, оптичні, конструкторсько-будівельні іграшки. Для інших видів дитячої діяльності у ЗДО також передбачено іграшки, ігри, ігрове обладнання, зокрема: для рухової діяльності – спортивно-моторні (городки, різні види м'ячів, шайби, велосипеди, лижі, ракетки тощо), для розвитку рухів, рухової активності (більбоке, кільцекид, серсо, кеглі, настільні спортивно-моторні ігри «Хокей», «Футбол» тощо), для занять у басейні (м'ячик, рибка, пташка, кораблик тощо); для художньої діяльності перелік пропонує мати матеріали – різновиди паперу та картону, наліпки, олівці, фломастери, маркери, крейду, вугільні олівці, пастель, парафінові свічки, пластилін, глину, кінетичний пісок тощо; для музичної діяльності передбачено дидактичні ігри на розвиток музичних здібностей (слуху, ритму тощо); для театральної та літературної діяльності – різні види театрів та настільні ігри за сюжетами літературних творів; для мовленнєво-пізнавальної діяльності – традиційні та інноваційні іграшки та палички; для трудової діяльності – народні іграшки, природний, текстильний та викидний матеріали [14].

Дослідження проблеми класифікації дитячої іграшки виявило існування радикально іншого підходу всесвітнім енциклопедичним інтернет-ресурсом Wikipedia (CC-BY-SA), (GFDL), де систематизація ігрового приладдя не містить прив'язки до педагогічних, вікових та дидактично-виховних місій, хоча сам енциклопедичний ресурс динамічно реагує на найновіші промислові розробки цього напрямку і у повній мірі охоплює сучасні тренди, типи та види іграшок для дітей.

Ринок іграшкової продукції сьогодення привносить у класифікацію Wiki (скор.) нові категорії, доповнює, розширює їх такими видами як: «динамічні іграшки» (Spiner, Pin art, чарівна куля, мобіле та ін..), «наукові іграшки» (набори для хімічних, магнітних та фізичних дослідів тощо), «звукові іграшки» (мобілли, генератори шуму (зауважимо, що це не категорія «музичні іграшки», як загалом прийнято у країнах сталої пострадянської педагогіки)). Категорія іграшок за образами сучасних героїв дитячої літератури, мультфільмів, кіно має назву «фігуративна іграшка», а саме авторські (запатентовані) іграшкові образи – Смурфікі, черепашки-ніндзя, Людина-павук та інші супер-герої. Їх зовнішні

принади формують у дітей готовність до прийняття та занурення у незвичайні образи-характери, які ефективно стимулюють до імпровізації, перевтілення та пошуку нових сюжетних ліній дитиною.

До креативних іграшок у Wikipedia віднесено конструктор Lego, хоча конструктори мають окрему категорію. Конструктор Lego згадується у обох категоріях що, на нашу думку, є цілком логічним. Зауважимо, до появи конструктора Lego існувало багато інших модульних конструкторів для дітей, але саме розробка данського винахідника Оле Кірка Крістіансена (*Ole Kirk Christiansen*) дозволила актуалізувати функціонал у новій розвивальній площині – від звичайного конструктора з дещо більшим набором елементів, до навчального матеріалу у різноманітних напрямках розвитку дитини (музичному, логіко-математичному, комунікативно-мовленнєвому та ін.) та для стимулювання розвитку креативності.

Важливий нюанс – в інтернет-енциклопедії виокремлено нову категорію інтерактивних іграшок, до яких віднесено забавки у вигляді рухомих, звукових тваринок, USB-іграшки, ігровий матеріал, що містить QR-код.

Закцентуємо на тому, що у наведеній класифікації відсутні іграшки для дитячої художньої творчості. Впевнені, що автори Wikipedia не задіяли їх у класифікацію з міркувань відсутності вираженої ігрової складової і сприймають радше як мистецько-ігровий матеріал, але не як одноосібні іграшки. З чим ми повністю згодні. [15]

Wikipedia доводить той факт, що на сьогодні класифікація дитячих іграшок зазнає змін, з розвивальної та навчальної місії повертається у бік розмитої вікової приналежності та функціоналу задля стимулювання розвитку креативності. Наведемо приклад рухової звукової іграшки «мобліє», що з'являється у полі зору дитини, практично відразу після її народження. У попередніх класифікаціях такий тип іграшки відносився до розвивального матеріалу дітей середнього та старшого дошкільного віку [8].

Зауважимо, що у класифікації Wikipedia до загально відомих категорій додано найбільш сучасні іграшкові матеріали та предмети для дитячої гри. На сьогодні постає питання актуальності перегляду наукових підходів до дитячої іграшки та матеріалів для розвитку дітей, починаючи з дошкільного віку, що є принципово необхідним заходом при завданні розвитку креативності, як однієї із базових компетенцій сучасної людини. У зв'язку з цим, ми вважаємо, що на часі нова класифікація дитячої іграшки та мистецько-ігрового матеріалу.

У результаті ознайомлення з відомими науковими поглядами щодо класифікації сучасної дитячої іграшки та іграшкових матеріалів ми створили нову класифікацію і поставили за мету за допомогою експериментальних методик розширити перспективи розвитку креативності, починаючи з дошкільного віку людини.

Розглянемо спільність та відмінності іграшки і сучасного мистецько-ігрового матеріалу. Під час ігрової дії з іграшкою гра дитини відбувається під впливом попереднього досвіду або заданих правил, вона несе передбачуваний характер, рухається відомою сюжетною лінією, і у процесі ігрової дії дитина перебуває у стані зони комфорту. На нашу думку, на відміну від гри з іграшкою

у процесі ігрових дій з мистецько-ігровим матеріалом дитина переходить у стан імпровізаційного акту, вигадує нові образи та винаходить нові характеристики; залучаючи попередній досвід, розвиває уяву, активізує імпровізаційно-творчу діяльність та психоемоційні, особистісно-поведінкові та мистецько-діяльнісні здатності.

Не викликає сумнівів той факт, що будь-яка іграшка у своєму стабільному, знайомому для дитини стані може бути використана у якості доповнення до творчої гри із залученням мистецько-ігрового матеріалу, доповнювати, надихати до розширення меж гри, але за своєю сутністю буде залишатись іграшкою [3].

Схарактеризуємо сучасний мистецько-ігровий матеріал (МІМ). У ключовій дефініції ми синтезували три поняття «мистецтво», «гра», «матеріал». У різноманітних наукових джерелах мистецтво трактується як засіб самовираження; засіб пізнання; форма суспільної свідомості; вид естетичного освоєння світу; органічна єдність творення, пізнання, оцінки й людського спілкування тощо. «Гра» – це діяльність людини з моделювання іншого виду діяльності з розважальною чи навчальною метою, яка тісно межує з мистецтвом, хоч зазвичай не створює художніх цінностей [16]. «Матеріал» – це речовина, або суміш речовин, первинний предмет праці, який використовують для виготовлення виробу (основний матеріал), або які сприяють якимось діям. Ігровий матеріал для дітей, як і будь-який інший матеріал, може бути природного походження чи створений людиною [17]. Тому, під сучасним мистецько-ігровим матеріалом ми розуміємо засіб художньо-естетичного освоєння світу, формування та самореалізації особистості в ігровій діяльності [2]

Підсумовуючи вищевикладене, пропонуємо уточнене визначення мистецько-ігрового матеріалу (МІМ). Мистецько-ігровий матеріал – це сучасні види ігрового матеріалу природного походження або виготовленого за вимогами безпеки для дитячого віку, який надає можливість особистісної чи колективної імпровізації, тобто стимулює створення нових або поліпшення готових ігрових форм, сюжетів та вправ (за ініціативою дитини, що опирається на попередній досвід) та є повністю або частково залученим у сучасних мистецьких практиках. Ігрова діяльність з мистецько-ігровим матеріалом, до якої залучається дитина, не обмежена правилами, а якщо вони і виникають, то їх автором (співавтором) є дитина. Також зауважимо, що при залученні у гру МІМ не припустимим є поняття «правильно – неправильно», оскільки МІМ – матеріал, що за своєю суттю дозволяє проявитися уяві, фантазії, вільно поєднувати і обґрунтовувати, пояснювати свій вибір. МІМ також примножує психосоціальний (повноцінний) розвиток, візуалізує (виявляє) психоемоційний стан та особистісні риси характеру, починаючи з наймолодшого віку дитини.

Задля структуризації сучасного мистецько-ігрового матеріалу ми розробили авторський класифікатор, де розподілили МІМ за ознаками матеріалів, що повністю або частково залучені до мистецьких практик, а за формою та суттю реалізують місію креативного розвитку дитини, як зазначалось вище:

- пластичний матеріал: самозастиваюча глина, кінетичний пісок, «Ліпаки», слайд, пластик, що запікається, магнітний пластилін;
- магнітний матеріал: іграшки на основі магнітних елементів 4D, магнітні конструктори 4D, Неокуб, площинні магнітні іграшки, магнітний пластилін;
- паперовий матеріал: папір фактурний (гофрований, восковий, ламінований, з ефектом пом'ятості, принтований), калька, фольга, картон, настільні ігри зі зміною сюжетної лінії, героя; наліпки, збірні моделі з картону з можливістю подальшого використання мистецького матеріалу, креативні книги (книги-ігри, арт-книги, інтерактивні книги з елементами доповненої реальності, книги з рухливими елементами);
- технологічні іграшки: 3D ручки, інтерактивні, звукові іграшки, 3D світлові дошки, ігрові планшети, набори для дослідів, радіокеровані іграшки, індукційні іграшки з вбудованим акумулятором;
- конструкторський матеріал: Lego, конструктор-балансир, конструктор-липучка, електронний конструктор, елементи для конструювання природнього та промислового складу, конструктор на сонячній панелі, динамічний конструктор;
- мистецький матеріал: трафарети, фарби, пастель, крейда, туш, пензлі, олівці, ручки, брашпени, фломастери, маркери, шерсть для валяння, паралон, пінопласт та моделі з нього, гумка/печатки.

Наголошуємо, що у виявленні та структуруванні сучасного ігрового матеріалу, ми зосередились на можливостях формування креативності засобами сучасного МІМ в ігровій, комунікативно-мовленнєвій [1] та інтелектуальній сферах.

Отже, при правильній організації освітнього процесу у закладах дошкільної освіти, сучасний МІМ має бути включений у вільну творчість дітей або до розвивальних занять у загальній багатоманітності, що суттєво підвищить якість дошкільної освіти загалом. Зауважимо, що в реалізації дидактичних завдань ЗДО або під час сімейних ігор найефективнішим буде використання сучасного МІМ із урахуванням вікових, індивідуальних психофізіологічних особливостей дошкільників та при загальній атмосфері толерантного ставлення дорослих до будь-яких імпровізаційних «знахідок» малечі.

Запропонована нами класифікація сучасного мистецько-ігрового матеріалу не остаточна та не вичерпує усі можливості сучасної іграшкової індустрії як такої, що на сьогодні активно розвивається, і ми впевнені, буде доповнюватись новими категоріями, що сприяють розвитку креативності, починаючи з дошкільного віку дитини.

Висновки з дослідження та перспективи подальшої розробки цього тематичного напрямку.

На нашу думку, перед дитиною дошкільного віку треба відкривати якомога більше шляхів до світу творчості, уяви, фантазій, самостійності. Уява та фантазія – складові креативності, необхідні здатності, що потребують особливої уваги у процесі інтелектуального розвитку. Це досягається завдяки чималому вибору методик творчого розвитку дітей дошкільного віку, індивідуальному

підходу та фаховому інтегруванню сучасної іграшки в життєдіяльність дитини. Зосередившись на віковій приналежності сучасної іграшки та мистецько-ігрового матеріалу в житті та розвитку дитини, варто зазначити, що найбільша змістова ефективність ігрової дії з МІМ відбувається, насамперед тоді, коли дорослий бере на себе функцію провідника та порадирика у грі, чим сприяє розвитку дитини як креативної особистості.

Подальші наукові пошуки ми спрямуємо у бік вікового розподілу сучасного мистецько-ігрового матеріалу, ефективної сублімації та практичного застосування у центрах розвитку дитини, закладах дошкільної освіти з досягненням педагогічних цілей – розвитку психологічної свободи, психологічної безпеки, що є необхідними компонентами для творчої самореалізації дитини: подоланні непорозумінь оточуючих, відстоюванні оригінальних поглядів, особистих мотивацій, досягнень, ціннісних орієнтирів та розвитку креативності.

Література

1. Зімакова Л. В. (2017) Виховання комунікативно-мовленнєвих мотивів дошкільників. *Збірник наукових праць «Педагогіка та психологія»*. Харків, Випуск № 56, С. 136-148.
2. Зімакова Л., Крамаренко В. (2020) Сучасна дитяча книга як мистецько-ігровий матеріал формування креативності дітей дошкільного віку. *Витоки педагогічної майстерності*. Полтава, Випуск 26. (Серія «Педагогічні науки»). С.78-83.
3. Крамаренко В.О. (2018) Формування креативності дітей дошкільного віку за допомогою сучасного мистецько-ігрового матеріалу. *Дитинство ХХІ століття: інноваційна освіта: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Кременчуцький педагогічний коледж імені А.С.Макаренка, 25-26 жовтня 2018 року) / [редактор-упорядник: Т.В.Кулікова]*. Кременчук: Методичний кабінет, 2018. С. 33-36.
4. Lahdreh G. (1978). *Children communicate through play*. Texas Personnel and Guidance Journal. 6 (1). P. 41-42.
5. Мухіна В.С. (1997) Діти і ляльки: таїнство взаємодії. *Народна освіта*. № 5. С. 28-33.
6. Мухіна В.С. (2000) *Вікова психологія: феноменологія розвитку, дитинства, отрочтва*: Підр. для пед. ВНЗ. М.: Видавництво. Центр «Академія». – 456 с.
7. Новоселова С.Л. (1997) О новой классификации детских игр. *Дошкольное воспитание*. № 3. С.84-87.
8. Педагогические требования и возрастная адресованность игрушек. Методические рекомендации (1987). Авт. коллектив Новоселова С.Н., Зворыгина Е.В., Локуциевская Г., Реуцкая Н.А. и др.. Москва: НИИ дошкольного воспитания АПН СССР. 56 с.
9. Павелків Р.В., Цигипало О.П. (2008) Дитяча психологія: Навч.посіб. Київ: Академвидав. С.171-172.
10. Поліщук К.М. (2012) До питання класифікації сучасної іграшки.

Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету : Збірник наукових праць звітної-наукової конференції викладачів університету за 2011 рік, 9-10 лютого 2012 року. Частина 2./ Укл. Г.І. Волинка, О.В. Уваркіна, О.П. Симоненко, О.П. Ємельянова. – К.: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. С.96-97. URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/4516/1/Polishchuk_1.pdf [дата звернення 24.05.2021]

11. Поніманська Т.І. (2004) Дошкільна педагогіка: *Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.* – Київ: Академвидав,. С. 313

12. Смирнова Е.О., Салмина Н.Г., Абдулаева Е.А., Филипова І.В., Шеина Е.Г.. (2008) *Психолого-педагогічні основи експертизи іграшок.* Чехов. 192 с. С. 17-18, 19.

13. Флєрина Е.А. (1973) *Игра и игрушка : пособие для воспитателей детского сада.* М.: Просвещение.

14. Наказ МОН України від 19.12.2017 № 1633. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/perelik-igrovogo-ta-navchalno-didaktichnogo-obladnannya/>. [дата звернення 13.06.2021]

15. Іграшка. URL: https://en.Wikipedia.org/wiki/List_of_toys [дата звернення: 24.05.2021]

16. Гра. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%80%D0%B0f> [дата звернення 24.05.2021]

17. Матеріал. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB> [дата звернення: 24.05.2021]

Abstract. *The article raises the issue of the need to systematize modern art and game material, which is made for children in order to creatively develop preschoolers. The definition of "contemporary art-game material" (AGM) is characterized, which is arguably separated from the fixed concept of "toy", and its classification is given.*

Scientific approaches to children's toys are generalized, starting from the first pedagogical classifications. New categories of children's toys, common features and variety of classification approaches are covered. The publication provides a large number of interpretations of the functional features of children's toys, its age and developmental missions, emphasizes the differences between children's toys and contemporary art-game material.

Key words: *children's toy, game, game accessories, contemporary art-game material (AGM), classification, preschool age, creativity, competences, modern toy.*

Стаття відправлена: 25.06.2021 г.
© Зімакова Л.В., Крамаренко В.О.